

Dr hab. Judyta Rodzińska-Nowak, prof. UJ
Instytut Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego
Ul. Gołębia 11
31-007 Kraków

Kraków, 04.09.2025

Recenzja osiągnięcia naukowego oraz pozostałego dorobku naukowego
Pani dr Magdaleny Natuniewicz-Sekuły
przygotowana w związku z postępowaniem w sprawie nadania stopnia
doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie Archeologia

Pani dr Magdalena Natuniewicz-Sekuła zainteresowała się archeologią w czasach licealnych. Uczęszczała wówczas na prelekcje do Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w rodzinnym Pruszkowie i zdobywała pierwsze praktyczne doświadczenia w zakresie badań wykopaliskowych. Ukończyła studia w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, uzyskując w roku 2000 tytuł magistra na podstawie pracy zatytułowanej: „Nowe znaleziska ze starych wykopalisk”. *Poniemieckie zabytki z okresu wpływów rzymskich, w zbiorach Muzeum w Elblągu, Muzeum für Vor- und Frühgeschichte w Berlinie oraz Muzeum Archeologicznym w Gdańsku*, napisanej pod opieką prof. dra hab. Wojciecha Nowakowskiego. Od tego czasu konsekwentnie pozostaje ona wierna zainteresowaniom problematyką okresu rzymskiego i wczesnej fazy okresu wędrówek ludów na terenach środkowej i północnej Europy, a zwłaszcza na obszarach położonych w basenie Morza Bałtyckiego. Rozprawę doktorską zatytułowaną *Złotnictwo społeczności kultury wielbarskiej Wysoczyzny Elbląskiej ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zabytków z cmentarzyska w Weklicach*, której promotorem był śp. dr hab. Władysław Duczko, prof. Akademii Humanistycznej im. Aleksandra Gieysztora w Puławach, obroniła w roku 2013 w Instytucie Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, w którym jest zatrudniona od roku 2000, a więc od momentu ukończenia studiów. W latach 2000-2003 pracowała w tej instytucji na stanowisku młodszego dokumentalisty, w latach 2003-2011 na stanowisku asystenta, w latach 2011-2013 na stanowisku archeologa, wreszcie od roku 2014, do dnia dzisiejszego, na stanowisku adiunkta. W latach 2020-2021 dr Magdalena Natuniewicz-Sekuła pełniła funkcję kierownika zespołu badawczego A.3 *Między Bałtykiem i Adriatykiem: ludzie, idee, rzeczy* w Ośrodku Interdyscyplinarnych Badań Archeologicznych Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, natomiast od roku 2023 kieruje zespołem badawczym M.2 *Badania nad*

przeszłością społeczną wybranych mikroregionów w pradziejach w Ośrodku Archeologii Pradziejowej Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Ostatnie ćwierćwiecze dr Magdalena Natuniewicz-Sekuła poświęciła wielokierunkowej aktywności naukowej, konsekwentnie pracując na markę badaczki epoki żelaza, rozpoznawalnej zarówno w kraju, jak i za granicą.

Ocena osiągnięcia naukowego, wskazanego jako podstawa ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego

Osiągnięcie naukowe przedłożone do recenzji, będące podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego, zostało zatytułowane *Cmentarzysko w Weklicach na wschód od dolnej Wisły (Wysoczyzna Elbląska) jako przykład wielokulturowego centrum społeczności kultury wielbarskiej. Nowe spojrzenie na obrządek pogrzebowy, ponadregionalne kontakty kulturowe, chronologię i rozwój rzemiosła w okresie wpływów rzymskich*. Powyższe sformułowanie tytułu jest w mojej opinii nieco niefortunne. Zachowując swą wymowę, tytuł ten mógłby brzmieć np. *Interregionalne kontakty społeczności kultury wielbarskiej w świetle wyników analizy cmentarzyska w Weklicach na wschód od dolnej Wisły (Wysoczyzna Elbląska). Nowe spojrzenie na obrządek pogrzebowy, dalekosiężne powiązania kulturowe, chronologię i rozwój rzemiosła w okresie wpływów rzymskich*. Jest to jednak uwaga o charakterze polemicznym, a nie zarzut po adresem Habilitantki.

Na wspomniane wyżej osiągnięcie składają się dwie monografie, powstałe w odstępie dwunastu lat, których Habilitantka jest współautorką, przy czym pierwsza z nich ukazała się w języku angielskim, a druga w dwóch wersjach językowych: polskiej i angielskiej, oraz cykl 16 artykułów powiązanych ze sobą tematycznie, zamieszczonych w periodykach znajdujących się na liście czasopism punktowanych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Habilitantka jest autorką sześciu z nich, a współautorką dziesięciu pozostałych. Wszystkie te teksty łączy problematyka wspomnianej wyżej, rozległej, birtualnej nekropoli w Weklicach, stan. 7, pow. elbląski woj. warmińsko-mazurskie. Jest to jedno z największych znanych obecnie cmentarzysk ludności kultury wielbarskiej, dotąd odkryto w jej obrębie 598 grobów tej jednostki, obfitujące w interesujące znaleziska, a ponadto charakteryzujące się zróżnicowaniem obserwowanych form obrzędowości pogrzebowej. Należy podkreślić, że Habilitantka z wielkim zaangażowaniem prowadziła własne badania wykopaliskowe na tym stanowisku przez prawie 20 lat (w latach 2003-2022).

Obydwie wzmiankowane monografie ukazały się w prestiżowej serii *Monumenta Archaeologica Barbarica*. Pierwsza z nich, zatytułowana *Weklice. A Cemetery of the Wielbark Culture on the Eastern Margin of Vistula Delta (Excavations 1984-2004)*, powstała we współpracy ze śp. Profesorem Jerzym Okuliczem-Kozarynem (IA UW). Druga nosi tytuł *Weklice. Cmentarzysko kultury wielbarskiej na wschodnim obrzeżu delty Wisły (badania 2005-2018/ Weklice. A Cemetery of the Wielbark Culture on the Eastern Margin of the Vistula Delta (Excavations 2005–2018)*, i została napisana wraz z mgr Markiem Baczewskim (Wydział Archeologii UW).

Zgodnie z założeniami wspomnianej serii, tomy te składają się z części wstępnych, obejmujących informacje o położeniu stanowiska i historii odkryć w jego obrębie, a następnie ze zstandaryzowanego katalogu znalezisk wraz z bogatym materiałem ilustracyjnym, a także z omówienia cech obrządku pogrzebowego oraz chronologii cmentarzyska. Zgodnie z obowiązującymi obecnie standardami, wymagającymi stosowania podejścia interdyscyplinarnego w archeologii, osobną część każdej z monografii stanowią Aneksy, w których znalazły się między innymi rezultaty analizy antropologicznej szczątków kostnych, wyniki badań nad makroskopowymi szczątkami roślinnymi oraz wyniki studiów nad pozostałościami tekstyliów. Rezultaty różnorodnych specjalistycznych analiz są szczególnie licznie reprezentowane w drugim tomie, obejmującym materiały zabytkowe z wykopalisk prowadzonych w latach 2005-2018. Znajdujemy tu, między innymi, interesujące opracowanie dotyczące strategii odżywiania i modelu diety oraz pochodzenia społeczności użytkującej omawianą nekropolę, oparte o rezultaty analizy zawartości w kościach izotopów stałych azotu, węgla i tlenu. Tego rodzaju badania wciąż są jeszcze rzadkością na gruncie studiów nad okresem rzymskim na ziemiach polskich.

Habilitationka wniosła istotny wkład w opracowanie ogólnej koncepcji obydwu monografii, obejmującej również dobór i zakres wspomnianych wyżej analiz specjalistycznych, jest także autorką rozdziału poświęconego kontekstowi środowiskowemu stanowiska w pierwszej z nich. Wiele uwagi i wysiłku, już na etapie prac wykopaliskowych, a następnie gabinetowych, poświęciła ona problematyce obrzędowości pogrzebowej społeczności użytkującej omawianą nekropolę. Było to zadanie wyjątkowo niewdzięczne z uwagi na stopień zniszczenia stanowiska, znaczne zagęszczenie obiektów w jego obrębie, a także na trudności w prawidłowym odczytaniu ich zarysów, wywołane czynnikami naturalnymi. Wnikliwa analiza obiektów grobowych i zawartego w nich materiału zabytkowego pozwoliła Habilitationce dokonać cennych ustaleń odnoszących się, między innymi, do zróżnicowania trumien kłodowych oraz trumien w kształcie łodzi, a także różnego

rodzaju pojemników wykonanych z surowców pochodzenia organicznego, odkrywanych w grobach. Jej autorstwa są także rozdziały dotyczące chronologii cmentarzyska zawarte w obydwu tomach monografii. Pani dr Magdalena Natuniewicz-Sekuła w pierwszym tomie poczyniła obserwacje dotyczące stratygrafii horyzontalnej omawianej nekropoli, wskazując na możliwość wyróżnienia w jej obrębie trzech stref, uwzględniając między innymi pewne elementy obrzędowości pogrzebowej. Warto dodać, że obserwacje te znalazły następnie potwierdzenie w wynikach analizy przeprowadzonej z pomocą narzędzi GIS przez Marka Baczewskiego, zamieszczonych w tomie II. Habilitantka zastosowała także metody statystyczne do stworzenia diagramu korelacji cech poszczególnych obiektów, by uchwycić ich zmienność w obrębie kolejnych faz wyróżnianych w systemie chronologii względnej. W wyniku dopełnienia tych procedur badawczych okres użytkowania cmentarzyska, założonego w fazie B_{1b}, został podzielony na 11 stadiów (siedem z nich przypada na wczesny okres rzymski, trzy na młodszy okres rzymski, stadium ostatnie odpowiada najpóźniejszemu, najsłabiej rysującemu się, etapowi użytkowania nekropoli we wczesnej fazie okresu wędrówek ludów). W drugim tomie monografii ustalenia te zostały jeszcze skonfrontowane z uzyskanymi datami radiowęglowymi.

Opis źródeł zawarty w obydwu tomach, zarówno w części poświęconej obiektom nieruchomym, jak i inwentarzom grobowym, wykonany jest niezwykle sumiennie. W opisach obiektów uwzględniono wyniki drobiazgowych obserwacji stratygraficznych. Różnorodne i zwykle liczne zabytki wchodzące w skład wyposażenia poszczególnych grobów zostały określone w nawiązaniu do funkcjonujących w literaturze systemów klasyfikacji, często dodano też szczegółowe informacje na temat sposobu ich wykonania, co nie jest regułą w tego rodzaju opracowaniach.

Należy stwierdzić, że scharakteryzowane wyżej dwie monografie świadczą o znakomitym opanowaniu przez Habilitantkę warsztatu badawczego archeologa, zarówno w zakresie prac terenowych, jak i studiów gabinetowych. Ponadto, nie sposób nie docenić skali tego przedsięwzięcia wymagającego długich lat żmudnej pracy, podczas których należało wykazać się benedyktyńską cierpliwością, aptekarską dokładnością i kondycją maratończyka. Dzięki tej pracy został wprowadzony do krajowego i międzynarodowego obiegu naukowego ogromny i zróżnicowany zbiór źródeł archeologicznych (arte- i ekofaktów), mogący stanowić podstawę dalszych, wieloaspektowych studiów.

Drugi element przedstawionego do recenzji osiągnięcia naukowego stanowi, jak już wspomniano, cykl 16 artykułów dotyczących szerokiej problematyki implikowanej przez wyniki badań prowadzonych na nekropoli w Weklicach. Tematyka tych tekstów jest

zróznicowana i odnosi się do kilku istotnych zagadnień: obrządku pogrzebowego, kontaktów interregionalnych, rozwoju lokalnej wytwórczości oraz chronologii.

Wśród artykułów poświęconych obrzędowości funeralnej uwagę zwracają opracowania poświęcone przykładom stosowania praktyk nietypowych dla środowiska kultury wielbarskiej (np. *Nietypowe zabiegi pogrzebowe w kulturze wielbarskiej na przykładzie grobu 471 z cmentarzyska w Weklicach, stanowisko 7, gm. Elbląg*, Światowit Supplement Series B: Barbaricum 7, 305–312, Warszawa; wraz z B. Kontnym); *Birytualny (?) pochówek z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Weklicach st. 7, gm. Elbląg*, [w:] G. Nawrońska (red.), XV Sesja Pomorzoznawcza. Materiały z konferencji 30 listopada – 02 grudnia 2005, 151–158, Elbląg. *Wczesnorzymskie szkieletowe pochówki o orientacji zachodniej z cmentarzyska w Weklicach, stan. 7, pow. Elbląg. Przyczynek do analizy zwyczajów pogrzebowych ludności kultury wielbarskiej*, [w:] M. Fudziński, H. Paner (red.), Nowe materiały i interpretacje. Stan dyskusji na temat kultury wielbarskiej, 475–496, Gdańsk). Bardzo interesujący jest tekst omawiający wybrane pochówki dziecięce z Weklic w aspekcie paleosocjologicznym i demograficznym (*Selected Children's burials from the Wielbark Culture cemetery at Weklice, site 7, Elbląg commune, warmińsko-mazurskie voivodeship*, Archeologia Polona 51, 43–79; wraz z K. Skórą), jak również artykuł o znalezisku skamieniałości, wchodzącej w skład wyposażenia jednego z grobów na wspomnianej nekropoli (*Fossil Brachiopod from a Roman Period Grave at Weklice, Site 7, Northern Poland. On Past Uses of Fossils*, Archäologisches Korrespondenzblatt 51/3, 405–418 ; wraz z K. Skórą, P. Mączyńskim oraz M.A. Bitner). Za szczególnie ważny uznać trzeba artykuł o tzw. grobach łodziowych z Weklic oraz ze Slusegård na Bornholmie, porządkujący i w znacznym stopniu poszerzający wiedzę o tej kategorii pochówków (*Baltic connections. Some remarks about studies of boat-graves from Roman Iron Age. Finds from the Slusegård and Weklice cemeteries*, [w:] U. Lund Hansen, A. Bitner-Wróblewska (red.), Worlds Apart? Contacts across the Baltic Sea in the Iron Age. Network Denmark-Poland, 2005–2008, Nordiske Fortidsminder C/7, 287–313, København-Warszawa; wraz z Ch. Rein Seehusen).

Wspomniany wyżej tekst o grobach łodziowych wpisuje się także w problematykę dalekosiężnych kontaktów społeczności użytkującej nekropole w Weklicach. Tej tematyce poświęcone są kolejne artykuły, między innymi dotyczące znalezisk przedmiotów proveniencji rzymskiej ze wspomnianego cmentarzyska (*Wybrane groby z importami rzymskimi z cmentarzyska w Weklicach, pow. elbląski, stan. 7*, Wiadomości Archeologiczne 59, 45–75; wraz z J. Okuliczem-Kozarynem; *Unikatowy, „brązowy” dzban rzymski w stylu egiptyzującym z Weklic – nowe odkrycia...*, [w:] A. Urbaniak, R. Prochowicz, I. Jakubczyk, M. Levada, J. Schuster (red.) Terra Barbarica. Studia ofiarowane Magdalenie Mączyńskiej w 65. rocznicę urodzin, Monumenta Archaeologica Barbarica, Series Gemina II, 397–416, Łódź-Warszawa), a także kontaktów z

bałtyjskim kręgiem kulturowym (*Kolejny wielbarski pochówek z elementami bałtyjskimi (?) z cmentarzyska w Weklicach, pow. elbląski*, [w:] J. Andrzejowski, C. von Carnap-Bornheim, A. Cieśliński, B. Kontny (red.), *Orbis barbarorum. Studia ad archaeologiam Germanorum et Baltorum temporibus Imperii Romani pertinentia* Adalberto Nowakowski dedicate, *Monumenta Archaeologica Barbarica, Series Gemina VI*, 461–474, Warszawa-Szlezwig).

Wśród artykułów dotyczących rozwoju różnorodnej wytwórczości rzemieślniczej, w obrębie społeczności użytkującej cmentarzysko w Weklicach, na szczególną uwagę zasługują prace dotyczące złotnictwa, gałęzi wytwórczości bliskiej sercu Habilitantki, zajmowała się nią bowiem w swej pracy doktorskiej (*The Craft of the Goldsmith in Wielbark Culture in the light of the Finds from the Cemetery at Weklice Elbląg Commune and other Necropolis of Roman Period from Elbląg Heights. Technological Studies of selected aspects*, *Sprawozdania Archeologiczne* 69, 185–233; *Forging techniques involving the use of forming swages in ancient barbarian jewellery: an example of silver shield-headed bracelets from Weklice, Northern Poland*, *Archaeological and Anthropological Sciences* 14(6), 1–30. <https://doi.org/10.1007/s12520-022-01565-8>; wraz z J. Strobinem). Znajdujemy w nich wiele cennych informacji dotyczących sposobów wytwarzania ozdób i części stroju za pomocą zaawansowanych technik złotniczych, możliwości rekonstrukcji niektórych spośród nich za pomocą metod archeologii doświadczalnej, a także tworzenia się ważnego, zdaniem Habilitantki, centrum warsztatowego w mikroregionie osadniczym, do którego należała weklicka nekropola. Sercu recenzentki zdecydowanie najbliższy jest natomiast tekst poświęcony nielicznej serii naczyń wykonanych przy pomocy koła garncarskiego, pełniących na wspomnianym cmentarzysku funkcję popielnicy (*Naczynia wykonane przy użyciu koła z cmentarzyska kultury wielbarskiej w Weklicach koło Elbląga. Przyczynek do badań nad warsztatem ceramicznym kultury wielbarskiej*, *Archeologia Polski* 50, 53–80). Autorka trafnie zdiagnozowała w nim problem badawczy, dostosowała do niego właściwe metody analizy i wyciągnęła uzasadnione wnioski.

Habilitantka podejmowała także w swych pracach problematykę związaną z chronologią nekropoli w Weklicach, której poświęciła wiele uwagi w omówionych wyżej dwóch tomach monografii tego cmentarzyska (por np.: *The late grave from the Wielbark Culture cemetery at Weklice, Elbląg com., site 7*, [w:] B. Niezabitowska-Wiśniewska, M. Juściński, P. Łuczkiwicz, S. Sadowski (red.), *The turbulent epoch – New material from the Late Roman Period and the Migration Period*, II, 105–111, Lublin; wraz z B. Kontnym).

W świetle powyższych uwag trzeba stwierdzić, że również druga część recenzowanego osiągnięcia naukowego zasługuje na wysoką ocenę. Wszystkie wymienione artykuły świadczą bowiem o szerokich horyzontach badawczych i rozległej wiedzy Habilitantki, a także bardzo dobrej znajomości literatury przedmiotu oraz umiejętności

prowadzenia wielowątkowej analizy materiałów zabytkowych. Ponadto, należy podkreślić jej umiejętność pracy w zespole, niezbędną w uprawianiu współczesnej archeologii, czego dowodzą liczne prace współautorskie.

Ocena pozostałego dorobku naukowego, organizacyjnego i dydaktycznego

Zainteresowania badawcze Habilitantki, jak już nadmieniono na wstępie, koncentrują się od dawna wokół zagadnień okresu rzymskiego i wczesnej fazy okresu wędrówek ludów, głównie na obszarach położonych w basenie Morza Bałtyckiego. Pani dr Magdalena Natuniewicz-Sekuła opublikowała dotąd łącznie kilkadziesiąt prac, wśród których są zarówno publikacje samodzielne, jak i tworzone w zespołach autorskich, a także brała udział w redakcji kilku monografii. W jej pozostałym dorobku publikacyjnym wymienić należy między innymi książkę bazującą na rozprawie doktorskiej pt. *Złotnictwo społeczności kultury wielbarskiej ze szczególnym uwzględnieniem wybranych zabytków z cmentarzyska w Weklicach*. W świetle danych naukometrycznych (straszne słowo!) jej dotychczasowy dorobek prezentuje się następująco: Google Scholar; cytowania 235; Indeks Hirscha, Baza: Google Scholar; h-indeks: 8.

Habilitantka wystąpiła z referatami na ponad 30 krajowych i międzynarodowych konferencjach naukowych, kierowała pracami komitetów organizacyjnych dwóch międzynarodowych konferencji. Uczestniczyła w licznych badaniach wykopaliskowych na różnorodnych stanowiskach, nie tylko z epoki żelaza, w Polsce, a także za granicą (między innymi na Islandii), spędzając łącznie w terenie około 45 miesięcy (!). Pełniła funkcję wykonawcy w kilku krajowych projektach grantowych, a trzykrotnie była kierownikiem grantu. W latach 2005-2007 brała udział w międzynarodowym programie badawczym *Archaeology and Heritage of culture. Network Denmark-Poland. Contacts across the Baltic Sea during the Iron Age 500 BC – 1000 AD*. Wszystkie powyższe dane świadczą o jej znacznej i systematycznej aktywności.

Ponadto, Habilitantka zdobywała doświadczenie w zagranicznych instytucjach archeologicznych podczas pobytów studyjnych w Danii (Muzeum Narodowe w Kopenhadze); Niemczech (Museum für Vor-und Frühgeschichte w Berlinie); Francji (Centrum Archeologii Europejskiej w Bibracte); Norwegii (Uniwersytet w Bergen) i Słowacji (Instytut Archeologii Słowackiej Akademii Nauk oraz Muzeum Archeologiczne w Bratysławie).

Na szczególne podkreślenie zasługuje działalność Habilitantki w Fundacji *Monumenta Archaeologica Barbarica*, w której pełni ona funkcję Prezesa Zarządu

nieprzerwanie od roku 2007. Dzięki aktywności wspomnianej Fundacji możliwe jest wydawanie kolejnych tomów prestiżowej serii wydawniczej o tej samej nazwie, stanowiącej w zamyśle Fundatorów korpus źródeł archeologicznych pochodzących z cmentarzysk, datowanych na młodszy okres przedrzymski, okres rzymski i wczesną fazę okresu wędrówek ludów, odkrytych na dzisiejszych ziemiach polskich. Ta unikatowa w skali europejskiej archeologii inicjatywa od lat przynosi znakomite owoce, cenione zarówno w kraju, jak i poza jego granicami, w czym znaczący udział ma Pani Prezes. Jest ona także, od roku 2012, członkinią międzynarodowego towarzystwa naukowego *Internationales Sachsensymposium. Arbeitsgemeinschaft zur Archäologie der Sachsen und ihrer Nachbarvölker in Nordwesteuropa*, którego członkostwo pochodzi z wyboru.

Habilitationka angażuje się także aktywnie w działalność mającą na celu popularyzację archeologii. Uczestniczyła w wielu imprezach plenerowych i festiwalach archeologicznych, upowszechniając między innymi wiedzę z zakresu archeologii doświadczalnej. Z racji członkostwa w Świętokrzyskim Stowarzyszeniu Dziedzictwa Przemysłowego w Kielcach współpracowała przy organizacji imprez edukacyjnych i popularnonaukowych *Żelazne Korzenie* (Starachowice) oraz *Dymarki Świętokrzyskie* (Nowa Słupia). W latach 2000-2007 została ona powołana na funkcję koordynatora i organizatora wykładów popularnonaukowych w Instytucie Archeologii i Etnologii PAN w ramach ogólnopolskiego Festiwalu Nauki. Ponadto, opublikowała kilka prac o charakterze popularyzatorskim. Dbą także o pielęgnowanie kontaktów ze współczesnymi mieszkańcami Weklic i ich najbliższej okolicy, którym zaszczepia troskę o zachowanie dziedzictwa archeologicznego. Informacje o swych odkryciach chętnie zamieszcza w mediach i Internecie.

Mimo, że Habilitationka pracuje od lat w instytucji o profilu badawczym, zdołała zdobyć pewne świadczenie w zakresie pracy dydaktycznej. Opiekuje się studentami archeologii z Wydziału Archeologii Uniwersytetu Warszawskiego, Instytutu Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Gdańskiego, a także z Centrum Archeologii w Bibracte i Uniwersytetu w Oksfordzie w trakcie praktyk wykopaliskowych odbywanych na cmentarzysku w Weklicach i prowadzi dla nich zajęcia z metodologii archeologii oraz zagadnień okresu rzymskiego. Ponadto, recenzowała prace licencjackie oraz sprawowała funkcję promotora pomocniczego pracy magisterskiej (WA UW), a także opiekowała się stażystami w trakcie ich pracy w IAIE PAN.

Konkluzje

Reasumując wszystkie powyższe uwagi należy stwierdzić, że osiągnięcie stanowiące przedmiot postępowania habilitacyjnego Pani dr Magdaleny Natuniewicz-Sekuły, zatytułowane *Cmentarzysko w Weklicach na wschód od dolnej Wisły (Wysoczyzna Elbląska) jako przykład wielokulturowego centrum społeczności kultury wielbarskiej. Nowe spojrzenie na obrządek pogrzebowy, ponadregionalne kontakty kulturowe, chronologię i rozwój rzemiosła w okresie wpływów rzymskich*, na które składają się dwie monografie i oraz cykl powiązanych tematycznie artykułów, stanowi niewątpliwie znaczący wkład w rozwój dyscypliny archeologia, a zatem spełnia ustawowe wytyczne, zawarte w art. 219, ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. (z późniejszymi zmianami). Ponadto, na uznanie zasługują pozostałe osiągnięcia Habilitantki na polu naukowym, dydaktycznym i organizacyjnym. Wobec powyższego wyrażam przekonanie, że wybrane osiągnięcie naukowe Pani dr Magdaleny Natuniewicz-Sekuły, jak również pozostały jej dorobek, spełniają wymogi niezbędne do nadania stopnia doktora habilitowanego, określone w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (z późniejszymi zmianami), w artykule 219. Stawiam zatem wniosek o dopuszczenie Pani dr Magdaleny Natuniewicz-Sekuły do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

